

Br. gen. inž. Antano Gustaičio
REABILITACIJOS DOKUMENTAI

VŠĮ PLIENO SPARNAI

SSRS Generaliniam prokurorui

1988.05.10 Nr. 390

Prašome patikrinti žinomo lietuvių aviacijos konstruktoriaus Antano Gustaičio (1898 – 1941) teistumo teisėtumą ir esant neteisėtam teistumui jį reabilituoti.

Antanas Gustaitis 1928 m. baigė Paryžiaus Aeronautikos ir mechaninių konstrukcijų aukštąją mokyklą. Sukonstravo ir pagamino 10 įvairių tipų lėktuvų, kurių pasisekimą pripažino pasaulinė aviacinė spauda. Lėktuvų serijinei gamybai pritaikė Kauno aviacijos dirbtuves. Buvo vienu iš Lietuvos Aeroklubo steigėjų. Dėstė Kauno universitete ir karo lakūnų mokykloje, 1934 metais paskirtas Lietuvos karo aviacijos viršininku. 1937 metais jam suteiktas brigados generolo laipsnis.

Revoliucinių įvykių metu 1940 metais A.Gustaitis atsisakė Lietuvos aviacijos dalinius išvesti į Vokietiją. Vėliau pats atsisakė ten repatrijuoti, nors ten išvyko jo žmona. Jis liko Lietuvoje, tarnavo Liaudies armijoje (vėliau Raudonojoje Armijoje), sveikino socialinius pokyčius. 1941 m. liepą A.Gustaitis buvo areštuotas NKVD organų. Kaip tvirtina jį gerai pažinojusieji, tai įvyko dėl hitlerinės žvalgybos provokacijos. 1941 m. spalį jis buvo sušaudytas.

<i>/parašas/</i>	Viktoras Ašmenskas	– aviacijos veteranas, Lietuvos SSR Aviacijos sporto federacijos sekretorius
<i>/parašas/</i>	Jonas Balčiūnas	– Lietuvos Aviacijos sporto federacijos Aviacijos istorikų tarybos pirmininkas
<i>/parašas/</i>	Algirdas Gamziukas	– Kauno Valstybinio istorijos muziejaus skyriaus vadovas
<i>/parašas/</i>	Vytautas Lansbergis-Žemkalnis	– nusipelnęs Lietuvos SSR architektas

LIETUVOS TSR SDAALR

AVIACIJOS SPORTO
FEDERACIJA

232009 Vilnius, J. Basanavičiaus 22/2-2. Tel. 66 86 20.
Einamoji sąskaita 1700480 Valstybinio banko Vilniaus m.
valdyboje

10.05.1988 Nr. 390
№

На

167-6
ДОСААФ ЛИТОВСКОЙ ССР

ФЕДЕРАЦИЯ АВИАЦИОННОГО
СПОРТА

232009 Вильнюс, ул. И. Басанавичюса, 22/2-2. Тел.
66 86 20. Текущий счет 1700480 в управлении
Госбанка г. Вильнюс

Генеральному прокурору СССР

Просим проверить законность осуждения известного литовского авиаконструктора Антанаса Густайтиса (1898-1941) и при наличии необоснованного осуждения - реабилитировать его.

Антанас Густайтис в 1928 г. окончил Высшую школу аэронавтики и механических конструкций в Париже. Сконструировал и построил 10 разных типов самолетов, удачность которых признавала мировая авиационная печать. Для их серийного производства приспособил Каунасские авиационные мастерские. Являлся одним из основателей Литовского аэроклуба. Преподавал в Каунасском университете и в школе военных летчиков, в 1934 году назначен начальником Литовской военной авиации, в 1937 году ему присвоено воинское звание генерала бригады.

Во время революционных событий 1940 года А.Густайтис отказался перевести части Литовской авиации в Германию. Позднее отказался сам туда репатриировать несмотря на то, что туда переехала его жена. Он остался в Литве, служил в Народной армии (позднее в Красной Армии), приветствовал социальные преобразования. В июне 1941 г. А.Густайтис был арестован органами НКВД. Как утверждают хорошо знавшие его, этому послужила провокация гитлеровской разведки. В октябре 1941 года он был расстрелян.

Викторас

Викторас Ашмянскас

-ветеран авиации, отв. секретарь федерации авиационного спорта Лит.ССР

Ионас

Ионас Бальчюнас

-председатель Совета историков авиации ФАСЛ

Альгирдас

Альгирдас Гамзикас

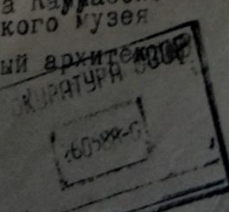
-зав.отдела Каунасского государственного исторического музея

Витаутас
Ландсбергис

Витаутас Ландсбергис-Жямкальнис

заслуженный архитектор Лит.ССР

13
3005 Вильнюс

¹ Kreipimasis į SSSR Generalinį prokurorą dėl A.Gustaičio reabilitavimo, 1988 m. gegužės 10 d., Vilnius. Vilnius, LYA, f. K-1, ap. 58, b. 47818/3, l.167-6